

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Karla Šimky a soudkyň Mgr. Evy Šonkové a Mgr. Sylvy Šiškeové v právní věci žalobce: **K. S.**, zast. Mgr. Ing. Pavlem Kostrhunem, advokátem se sídlem Zborovská 1760/3 , Chomutov, proti žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**, se sídlem Masarykova 427/31, Brno, o žalobě proti rozhodnutím žalovaného ze dne 26. 9. 2018, č. j. 43409/18/5200-10423-705778, a ze dne 27. 9. 2018, č. j. 43269/18/5300-21441-708995, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 8. 7. 2020, č. j. 15 Af 72/2018 - 32,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost žalobce **se z a m í t á .**
- II. Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **n e p ř i z n á v á .**

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalovaný částečně potvrdil a částečně změnil dodatečné platební výměry Finančního úřadu pro Ústecký kraj ze dne 12. 6. 2017 týkající se daňové povinnosti žalobce, konkrétně daně z příjmu fyzických osob za zdaňovací období roku 2013 a daně z přidané hodnoty za zdaňovací období 1., 2., 3. a 4. čtvrtletí roku 2013. Obě rozhodnutí byla doručena daňovému poradci žalobce do datové schránky dne 1. 10. 2019.

[2] Žalobce proti těmto rozhodnutím žalovaného podal dne 2. 12. 2020 (neděle) ke Krajskému soudu v Ústí nad Labem (dále jen „krajský soud“) žalobu, která však dle

názoru krajského soudu neobsahovala žádný žalobní bod. Krajský soud konstatoval, že vadu podání bylo možno odstranit, pakliže by mu s ohledem na zásadu koncentrace řízení bylo nejpozději dne 3. 12. 2018 doručeno podání, jež by obsahovalo doplnění žaloby spočívající v uvedení žalobních bodů. Vzhledem ke skutečnosti, že žalobce tak neučinil, krajský soud předmětnou žalobu s odkazem na § 37 odst. 5 s. ř. s. odmítl v záhlaví uvedeným usnesením.

II. Obsah kasační stížnosti a řízení o ní

[3] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) napadl usnesení krajského soudu kasační stížností. Namítá, že ačkoliv žalobní body nebyly podrobně konkretizovány, krajský soud měl žalobce vyzvat podle § 37 odst. 5 s. ř. s., pokud nekonkretizaci žaloby považoval za vadu. S odkazem na judikaturu Nejvyššího správního soudu (rozsudek č. j. 5 Afs 16/2003 – 56) uvedl, že ani pokud do konce lhůty pro podání žaloby zbývají hodiny a doplnění žaloby by pak probíhalo až po uplynutí lhůty pro podání žaloby, nevylučuje to vydání uvedené výzvy. Stěžovatel proto navrhl, aby Nejvyšší správní soud usnesení krajského soudu zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

[4] Žalovaný se ve vyjádření ke kasační stížnosti ztotožnil s názorem krajského soudu. Především zdůraznil, že pokud byla žaloba podána v závěru žalobní lhůty a nebylo již technicky možné dodat do dispoziční sféry stěžovatele výzvu k odstranění vady žaloby ve lhůtě pro podání žaloby, nebylo povinností soudu takovou výzvu vydat. Marným uplynutím lhůty pro podání žaloby se tak stala vada žaloby spočívající v absenci žalobního bodu neodstranitelnou, a proto krajský soud v daném případě žalobu usnesením odmítnul v souladu s § 37 odst. 5 s. ř. s.

III. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[5] Kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná.

[6] Ze spisu krajského soudu vyplynulo, že stěžovatel podal žalobu následujícího znění: *„Protože se domníváme, že rozhodnutí žalovaného i rozhodnutí prvoinstančního správce daně jsou nezákonná, domáháme se jejich zrušení touto žalobou. Napadeným rozhodnutím vytýkáme v podstatě všechny závažné nedostatky rozhodnutí správce daně, o jehož odvolání žalovaný rozhodoval. Vytýkáme žalovanému zejména nesprávné hodnocení důkazů a nesprávné posouzení důkazního břemene a aplikování důkazního břemene a jeho přesunu mezi správcem daně a daňovým subjektem. Dále vytýkáme žalovanému i správci daně porušení zásad daňového řízení, zejména zásady hospodárnosti a přiměřenosti.“* Takto znějící žalobu podal dne 2. 12. 2019 (neděle), přičemž lhůta pro podání žaloby podle § 72 odst. 1 ve spojení s § 40 odst. 2 a 3 s. ř. s. uplynula dne 3. 12. 2019 (napadená rozhodnutí žalovaného byla doručena do datové schránky daňového poradce stěžovatele dne 1. 10. 2019).

[7] Podle § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. musí žaloba kromě obecných náležitostí podání obsahovat žalobní body, z nichž musí být patrné, z jakých skutkových a právních důvodů považuje žalobce napadené výroky rozhodnutí za nezákonné nebo nicotné. Podle odst. 2 téhož

ustanovení rozšířit žalobu na dosud nenapadené výroky rozhodnutí nebo ji rozšířit o další žalobní body může [žalobce] jen ve lhůtě pro podání žaloby.

[8] V první řadě je nutné upozornit, že § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. žalobci ukládá povinnost uvést v žalobě konkrétní (tj. ve vztahu k žalobci a k projednávané věci individualizovaná) skutková tvrzení doprovázená (v témže smyslu) konkrétní právní argumentací, z nichž plyne, z jakých důvodů považuje žalobce napadené výroky rozhodnutí za nezákonné nebo nicotné (rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 12. 2005, č. j. 2 Azs 92/2005 – 58, č. 835/2006 Sb. NSS).

[9] Z výše citované žaloby však vyplývá, že v ní absentovala konkrétní skutková tvrzení o nezákonnostech a argumenty právní byly zcela obecné, bez byť i jen rámcové konkretizace ve vztahu k případu žalobce. Stěžejní otázkou tedy je, zda měl krajský soud povinnost vyzvat stěžovatele k doplnění takto formulované žaloby podle § 37 odst. 5 s. ř. s., pokud ji stěžovatel podal jeden den před uplynutím lhůty k jejímu podání.

[10] Podle § 37 odst. 5 s. ř. s. *předseda senátu usnesením vyzve podatele k opravě nebo odstranění vad podání a stanoví k tomu lhůtu. Nebude-li podání v této lhůtě doplněno nebo opraveno a v řízení nebude možno pro tento nedostatek pokračovat, soud podání usnesením odmítne, nestanoví-li zákon jiný procesní důsledek. O tom musí být podatel ve výzvě poučen.*

[11] Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu se v rozsudku ze dne 20. 3. 2018, č. j. 3 Azs 66/2017 - 31, č. 3733/2018 Sb. NSS, v bodech 57 a 58 vyjádřil k povinnosti vyzvat žalobce k odstranění vad žaloby způsobem dle § 37 odst. 5 s. ř. s. následovně:

„[57] (...), že pravidlem by mělo být podání perfektní žaloby. Zákon zcela zjevně chápe odstraňování vad žaloby způsobem dle § 37 odst. 5 s. ř. s. jako výjimku z pravidla, že žaloba je podána bezvadně (na rozdíl od ohlašovacího principu kasační stížnosti – viz § 106 odst. 3 s. ř. s. a text v bodech [46] a [47] shora). Předpokládá se, že žalobce činí vše pro to, aby jeho žaloba byla projednatelná a mohla být včas rozhodnuta. Pokud spoléhá na to, že i nedbale či neúplně zpracovaná žaloba bude mít tyto účinky, nebo dokonce vadnou žalobu podá vědomě se záměrem, že získá čas a prostor pro oddálení účinků napadeného správního rozhodnutí, nemůže počítat se stejným přístupem soudu k zajištění ochrany jeho práv.

[58] Žalobce si musí být vědom, že podává-li na konci lhůty pro podání žaloby žalobu bez tak podstatné náležitosti, jako jsou žalobní body, nemá automatickou garanci, že soud jej k odstranění této vady vyzve. Soud je povinen vyzvat žalobce k doplnění žalobních bodů, je-li ještě se zřetelem na konkrétní situaci pravděpodobné, že žalobce bude s to žalobu včas, tedy ve lhůtě pro podání žaloby, doplnit.“

[12] S ohledem na skutečnost, že stěžovatel podal svou žalobu bez uvedení dostatečně konkrétních žalobních bodů v neděli 2. 12. 2019, přičemž lhůta k jejímu podání uplynula následující den v pondělí 3. 12. 2019, Nejvyšší správní soud má ve shodě s krajským soudem za to, že již nebylo s ohledem na běžný chod věcí rozumně možné, aby žalobce žalobní body ve lhůtě pro podání žaloby doplnil na základě výzvy soudu. Krajský soud neměl s ohledem na běžné administrativní postupy při vyřizování žalob v den, kdy žaloba došla (den pracovního klidu), ani v den po něm bezprostředně následující povinnost se jí

zabývat natolik do hloubky, aby v tomto krátkém časovém intervalu rozpoznal, že jí chybí dostatečně konkrétní žalobní body, zaslal stěžovateli výzvu, na jejímž základě by stěžovatel mohl ještě žalobu o dostatečně konkrétní žalobní body doplnit. V časovém intervalu výše popsaném byl krajský soud povinen, nebylo-li z okolností věci patrné, že spěchá a že je nějak specifická či naléhavá (nic takového ze spisového materiálu neplyne), pouze žalobu přijmout, provést úvodní zcela základní administrativní úkony a přidělit ji podle rozvrhu práce konkrétnímu soudnímu senátu. Za běžných podmínek je zcela přiměřené, pokud soud začne s vlastním vstupním obsahovým zkoumáním žaloby teprve během několika dnů poté, co se žaloba dostane do jeho sféry, a nikoli ten samý den či den následující po dojití žaloby.

[13] Ve chvíli, kdy se krajský soud tímto způsobem začal žalobou zabývat, dvoutměsíční žalobní lhůta uplynula, aniž by žalobní body byly doplněny. Tato vada se tak stala neodstranitelnou.

[14] Krajský soud tedy správně žalobu odmítl s odkazem na § 37 odst. 5 s. ř. s. (viz bod 36 již zmíněného rozsudku rozšířeného senátu čj. 3 Azs 66/2017-31).

IV. Závěr a náklady řízení

[1] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji ve smyslu § 110 odst. 1 *in fine* s. ř. s. zamítl.

[2] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 věta první ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého, *(n)estanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl*. Stěžovatel v řízení úspěch neměl, proto mu právo na náhradu nákladu nenáleží. Žalovanému žádné náklady s tímto řízením nad rámec běžné činnosti nevznikly, takže Nejvyšší správní soud rozhodl, že žalovanému, který by jako procesně úspěšný účastník řízení o kasační stížnosti nárok na náhradu nákladů tohoto řízení zásadně měl, se tato náhrada nepřiznává.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. srpna 2020

JUDr. Karel Šimka
předseda senátu